

Terugkeer naar werk voor mensen met een reumatische aandoening
DEEL I: regelgeving binnen de ziekte-en invaliditeitsverzekering

REGELING VOOR ZELFSTANDIGEN

Hoe en wanneer moet men de arbeidsongeschiktheid aangeven?

Het formulier ‘verklaring van arbeidsongeschiktheid’ wordt ingevuld bezorgd aan de adviserend geneesheer van het ziekenfonds. Als de arbeidsongeschiktheid begint, heeft men 28 kalenderdagen om aangifte te doen (1ste dag van de arbeidsongeschiktheid niet inbegrepen).

Zolang men opgenomen is in het ziekenhuis, moet men de arbeidsongeschiktheid niet aangeven. Als men het ziekenhuis verlaten heeft en nog steeds arbeidsongeschikt is, moet men wel de aangifte verrichten. Dit gebeurt het best binnen 2 kalenderdagen. Indien men de aangifte laatijdig doet, verlaagt de uitkering met 10% per dag vanaf de eerste dag waarop men recht heeft op die uitkering tot en met de dag van de aangifte. Het ziekenfonds kan beslissen om de uitkering toch niet te verlagen rekening houdend met het volgende:

- de uitkeringen verlagen met minstens 25 euro in totaal over de hele periode;
- EN is er overmacht of men heeft een laag gezinsinkomen?

Wanneer heeft men recht op een uitkering?

Als men aangifte van de arbeidsongeschiktheid heeft gedaan, betekent dit niet automatisch dat men recht heeft op een uitkering. Men heeft pas recht op een uitkering als:

- men voldoet aan de voorwaarden van de wachttijd, namelijk de vervulling van een wachttijd van zes maanden door voor twee kwartalen sociale bijdragen te hebben betaald. Tijdens die zes maanden mag men ook niet arbeidsongeschikt zijn.
EN
- men arbeidsongeschikt erkend is. Dat is enkel mogelijk als alle werk is stopgezet om gezondheidsredenen.

Als men recht heeft op een uitkering, ontvangt men die pas vanaf de 2de maand van arbeidsongeschiktheid (de eerste maand arbeidsongeschiktheid is niet vergoedbaar).

Wie erkent de arbeidsongeschiktheid?

De adviserend geneesheer van het ziekenfonds buigt zich over het dossier en beslist dan de arbeidsongeschiktheid al dan niet te erkennen en bepaalt de duur van deze periode. Deze beslissing van erkenning is in principe geen eindpunt:

- Tijdens het 1ste jaar arbeidsongeschiktheid (dit is de primaire arbeidsongeschiktheid) volgt de adviserend geneesheer het dossier verder op. Hij kan de arbeidsongeschiktheid steeds verlengen of beëindigen.
- Na het 1ste jaar arbeidsongeschiktheid (dit is de periode van invaliditeit) zijn er volgende mogelijkheden:
 - de adviserend geneesheer kan:
 - een voorstel doen aan de Geneeskundige Raad voor Invaliditeit (GRI) van het RIZIV om de arbeidsongeschiktheid te verlengen
 - de arbeidsongeschiktheid beëindigen.
 - de Geneeskundige Raad voor Invaliditeit van het RIZIV kan:
 - de arbeidsongeschiktheid verlengen op voorstel van de adviserend geneesheer
 - de arbeidsongeschiktheid beëindigen.

Belangrijk daarbij: Om erkend te blijven tijdens de periode van invaliditeit (vanaf het tweede jaar van arbeidsongeschiktheid), zijn strengere voorwaarden van toepassing. Behalve de stopzetting van alle werk wegens gezondheidsredenen, mag men ook niet in staat zijn om ander werk dan het vroegere werk als zelfstandige uit te oefenen. De sociale positie, gezondheidstoestand en beroepsopleiding bepalen onder andere of men nog geschikt is om een ander werk uit te oefenen.

Hoeveel bedraagt de uitkering?

Vaststelling tijdens het 1ste jaar arbeidsongeschiktheid (de 'primaire arbeidsongeschiktheid')

Tijdens het 1ste jaar arbeidsongeschiktheid ontvangt men een forfaitaire uitkering waarvan het bedrag uitsluitend afhangt van de gezinssituatie.

Vaststelling na het 1ste jaar arbeidsongeschiktheid (de 'invaliditeit')

Na het 1ste jaar arbeidsongeschiktheid krijgt men opnieuw een forfaitaire uitkering. Als het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen (RSVZ) de periode van arbeidsongeschiktheid heeft gelijkgesteld aan een periode van activiteit voor de opbouw van de pensioenrechten, ontvangt men de (hogere) 'uitkering met stopzetting bedrijf'. Het bedrag van die uitkering hangt af van de gezinssituatie. Als er geen gelijkstelling is toegekend dan heeft men recht op een 'uitkering zonder stopzetting bedrijf' waarvan de gezinssituatie ook het precieze bedrag bepaalt.

Toekenning per dag

Het ziekenfonds kent een uitkering per dag en in een 6-dagenstelsel toe: dat betekent dat men niet alleen een uitkering ontvangt voor de maandag tot en met de vrijdag, maar ook voor de zaterdag (6 'uitkeringsdagen').

Bedrijfsvoorheffing tijdens het 1e jaar arbeidsongeschiktheid

Er kan een bedrijfsvoorheffing (11,11%) worden ingehouden op de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen tijdens de primaire arbeidsongeschiktheid.

De medische controle

Tijdens het eerste jaar van arbeidsongeschiktheid (de 'primaire ongeschiktheid')

De adviserend geneesheer van het ziekenfonds kan de arbeidsongeschikte verzekerde oproepen voor een medische controle om na te gaan of hij nog voldoet aan de voorwaarden van arbeidsongeschiktheid. Als de betrokkene niet naar de controle komt en die afwezigheid niet kan rechtvaardigen, wordt de toekenning van de arbeidsongeschiktheidsuitkering geschorst. Het is belangrijk dat de verzekerde zich goed voorbereidt op de medische controle omdat de adviserend geneesheer vragen kan stellen over het verloop van de ziekte, de klachten, de behandeling, ziektes uit het verleden, studies, carrière, ... Alle relevante documenten kunnen hiervoor meegebracht worden (bijvoorbeeld medische verslagen, röntgenfoto's, ...). Na dit onderzoek kan de adviserend geneesheer beslissen om de erkenning te verlengen, dan wel te beëindigen.

Men mag zijn/haar arts of iemand anders meenemen naar het onderzoek op voorwaarde dat deze persoon de uitdrukkelijke toestemming heeft en het onderzoek niet belemmert.

Vanaf het tweede jaar van arbeidsongeschiktheid (de 'invaliditeit')

Vanaf het tweede jaar van arbeidsongeschiktheid kan de adviserend geneesheer of de Geneeskundige Raad voor Invaliditeit van het RIZIV de medische controle uitvoeren om na te gaan of de verzekerde nog voldoet aan de voorwaarden van arbeidsongeschiktheid.

Als de betrokkene niet naar de controle komt en de afwezigheid niet kan rechtvaardigen, wordt de toekenning van de arbeidsongeschiktheidsuitkering geschorst. Het is belangrijk om zich goed voor te bereiden op de medische controle omdat de adviserend geneesheer of de Geneeskundige Raad voor Invaliditeit vragen kan stellen over het verloop van de ziekte, de klachten, de behandeling, ziektes uit het verleden, studies, carrière, ... Alle relevante documenten kunnen hiervoor meegebracht worden (bijvoorbeeld medische verslagen, röntgenfoto's, ...). Na dit onderzoek kan er worden beslist om de erkenning te verlengen, dan wel te beëindigen.

Men mag zijn/haar arts of iemand anders meenemen naar het onderzoek op voorwaarde dat deze persoon de uitdrukkelijke toestemming heeft en het onderzoek niet belemmert.

Naast de controlerende taak (dewelke meest gekend is door de mensen), heeft de adviserend geneesheer ook een informerende en adviserende rol ten einde de participatiegraad te verhogen.

Einde van de arbeidsongeschiktheid

Bij een spontane hervatting van het werk na een periode van arbeidsongeschiktheid moet men het formulier 'kennisgeving van arbeidshervatting' invullen en binnen 2 kalenderdagen vanaf die hervatting bezorgen aan het ziekenfonds bezorgen. Indien de betrokkene niet langer door het bevoegde medische orgaan arbeidsongeschikt erkend is, heeft men uiteraard ook geen recht meer op arbeidsongeschiktheidsuitkeringen en dit vanaf de vermelde datum in de kennisgeving van de beslissing. Indien hij men niet akkoord kan gaan met de beslissing kan hij deze aanvechten voor de bevoegde rechtbanken.